

URZĄD STATYSTYCZNY W KATOWICACH

Informacje i opracowania statystyczne

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności
przeprowadzonego w IV kwartale 2005 r.

ISSN 1733-3288

4

kwartalnik

Katowice, kwiecień 2006 r.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kreska (–)	–	zjawisko nie występuje
Zero (0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5
(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05
„W tym”	–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy
Znak ^Δ	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązujących klasyfikacji
Znak x	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe

SKRÓTY

PKD	–	Polska Klasyfikacja Działalności
mln	–	milion
tys.	–	tysiąc
zł	–	złoty
cd.	–	ciąg dalszy
pkt	–	punkt
dok.	–	dokończenie
tj.	–	to jest
np.	–	na przykład
tzn.	–	to znaczy
nr	–	numer

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła

SPIS TREŚCI

	Strona
WYJAŚNIENIA METODYCZNE	5
UWAGI ANALITYCZNE	9
Ludność aktywna i bierna zawodowo	10
Pracujący	11
Bezrobotni	14
Bierni zawodowo	19
Podsumowanie	20

SPIS TABLIC

	Tablica	Strona
Ludność w wieku 15 lat i więcej według aktywności ekonomicznej (2003 r., 2004 r., 2005 r.)	1	9
Ludność aktywna i bierna zawodowo w wieku 15 lat i więcej (IV kwartał 2004 r., I, II, III, IV kwartał 2005 r.)	2	10
Aktywność ekonomiczna ludności według płci i miejsca zamieszkania w IV kwartale 2005 r.	3	10
Pracujący według płci i miejsca zamieszkania (IV kwartał 2004 r., I, II, III, IV kwartał 2005 r.)	4	12
Wskaźnik zatrudnienia według płci i miejsca zamieszkania (IV kwartał 2004 r., I, II, III, IV kwartał 2005 r.)	5	12
Bezrobotni według płci i miejsca zamieszkania (IV kwartał 2004 r., I, II, III, IV kwartał 2005 r.)	6	14
Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy według BAEL (IV kwartał 2004 r., I, II, III, IV kwartał 2005 r.)	7	15
Bezrobotni w wieku produkcyjnym według płci (IV kwartał 2004 r., I, II, III, IV kwartał 2005 r.)	8	16
Bezrobotni według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2005 r.	9	17
Bierni zawodowo według płci i miejsca zamieszkania (IV kwartał 2004 r., I, II, III, IV kwartał 2005 r.)	10	19
Bierni zawodowo według przyczyn nie poszukiwania pracy w IV kwartale 2005 r.	11	20
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej (I, II, III, IV kwartał 2003 r., I, II, III, IV kwartał 2004 r., I, II, III, IV kwartał 2005 r.)	1 (12)	21
Wskaźniki aktywności zawodowej ludności (I, II, III, IV kwartał 2003 r., I, II, III, IV kwartał 2004 r., I, II, III, IV kwartał 2005 r.)	2 (13)	22
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według miejsca zamieszkania w IV kwartale 2005 r.	3 (14)	23
Aktywność ekonomiczna ludności według wieku w IV kwartale 2005 r.	4 (15)	24
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2005 r.	5 (16)	26
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego w IV kwartale 2005 r.	6 (17)	27
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według stopnia pokrewieństwa z głową gospodarstwa domowego w IV kwartale 2005 r.	7 (18)	28
Pracujący według statusu zatrudnienia i wieku w IV kwartale 2005 r.	8 (19)	29
Pracujący według statusu zatrudnienia i poziomu wykształcenia w IV kwartale 2005 r.	9 (20)	31
Pracujący według statusu zatrudnienia i sekcji w IV kwartale 2005 r.	10 (21)	32
Pracujący według płci i wybranych sekcji w IV kwartale 2005 r.	11 (22)	34
Pracujący według poziomu wykształcenia i wybranych sekcji w IV kwartale 2005 r.	12 (23)	35
Pracujący według płci i zawodów w IV kwartale 2005 r.	13 (24)	35
Pracujący w więcej niż jednym miejscu pracy według statusu zatrudnienia w głównym miejscu pracy, wieku i poziomu wykształcenia w IV kwartale 2005 r.	14 (25)	36
Pracujący poszukujący innej pracy według przyczyn poszukiwania pracy, wieku, poziomu wykształcenia i wybranych sekcji w IV kwartale 2005 r.	15 (26)	36
Bezrobotni według miejsca zamieszkania i przyczyn zaprzestania pracy w IV kwartale 2005 r.	16 (27)	37
Bezrobotni według miejsca zamieszkania i kategorii bezrobotnych w IV kwartale 2005 r.	17 (28)	37
Bezrobotni według miejsca zamieszkania i okresu poszukiwania pracy w IV kwartale 2005 r.	18 (29)	38
Bezrobotni według miejsca zamieszkania, płci i rodzaju poszukiwanej pracy w IV kwartale 2005 r.	19 (30)	38

SPIS TABLIC (dok.)

	Tablica	Strona
Bezrobotni według metod poszukiwania pracy i kategorii bezrobotnych w IV kwartale 2005 r.	20 (31)	39
Bezrobotni według kategorii, wieku i miejsca zamieszkania w IV kwartale 2005 r.	21 (32)	40
Bezrobotni według kategorii i poziomu wykształcenia w IV kwartale 2005 r.	22 (33)	41
Bezrobotni uprzednio pracujący według kategorii i wybranych sekcji ostatniego miejsca pracy w IV kwartale 2005 r.	23 (34)	41
Bezrobotni uprzednio pracujący według płci, miejsca zamieszkania i sekcji ostatniego miejsca pracy w IV kwartale 2005 r.	24 (35)	42
Bezrobotni uprzednio pracujący według okresu poszukiwania pracy i stażu w ostatnim miejscu pracy w IV kwartale 2005 r.	25 (36)	43
Bezrobotni uprzednio pracujący według statusu zatrudnienia i sekcji ostatniego miejsca pracy w IV kwartale 2005 r.	26 (37)	43
Bezrobotni według poziomu wykształcenia i wieku w IV kwartale 2005 r.	27 (38)	44
Bierni zawodowo według przyczyn bierności i wieku w IV kwartale 2005 r.	28 (39)	45
Bierni zawodowo według przyczyn bierności i poziomu wykształcenia w IV kwartale 2005 r.	29 (40)	47
Bierni zawodowo uprzednio pracujący według przyczyn bierności i przyczyn zaprzestania pracy w IV kwartale 2005 r.	30 (41)	48
Struktura gospodarstw domowych według aktywności zawodowej członków gospodarstw w IV kwartale 2005 r.	31 (42)	49
Struktura gospodarstw domowych według liczby osób pracujących i bezrobotnych w IV kwartale 2005 r.	32 (43)	50

SPIS WYKRESÓW

	Strona
Wskaźniki aktywności zawodowej ludności (2003 r., 2004 r., 2005 r.)	9
Współczynnik aktywności zawodowej ludności według płci (IV kwartał 2004 r., I, II, III, IV kwartał 2005 r.)	11
Współczynnik aktywności zawodowej ludności według miejsca zamieszkania (IV kwartał 2004 r., I, II, III, IV kwartał 2005 r.)	11
Współczynnik aktywności zawodowej według poziomu wykształcenia (IV kwartał 2004 r., IV kwartał 2005 r.)	11
Wskaźnik zatrudnienia według grup wieku (IV kwartał 2004 r., IV kwartał 2005 r.)	12
Pracujący według statusu zatrudnienia i płci w IV kwartale 2005 r.	13
Pracujący według wybranych sekcji w IV kwartale 2005 r.	14
Struktura gospodarstw domowych z osobami pracującymi według liczby osób pracujących oraz miejsca zamieszkania w IV kwartale 2005 r.	14
Stopa bezrobocia według BAEL (I, II, III, IV kwartał 2003 r., I, II, III, IV kwartał 2004 r., I, II, III, IV kwartał 2005 r.)	15
Bezrobocie według grup wieku (IV kwartał 2004 r., IV kwartał 2005 r.)	16
Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy, płci i miejsca zamieszkania w IV kwartale 2005 r.	17
Bezrobotni dotychczas nie pracujący w 2005 r. (I, II, III, IV kwartał)	18
Bezrobotni uprzednio pracujący według okresu poszukiwania pracy i płci w IV kwartale 2005 r.	18
Struktura gospodarstw domowych z osobami bezrobotnymi według liczby osób bezrobotnych oraz miejsca zamieszkania w IV kwartale 2005 r.	18
Współczynnik obciążenia ekonomicznego (I, II, III, IV kwartał 2003 r., I, II, III, IV kwartał 2004 r., I, II, III, IV kwartał 2005 r.)	19
Dynamika biernych zawodowo według ekonomicznych grup wieku w IV kwartale 2005 r.	19

WYJAŚNIENIA METODYCZNE

Publikacja przedstawia wyniki reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) i przygotowana została na podstawie uogólnionych wyników badania przeprowadzonego w IV kwartale 2005 r.

Oprócz wyników kwartalnych dodatkowo zaprezentowano przeciętne roczne dane za lata 2003, 2004, 2005.

Od I kwartału 2003 r. wyniki BAEL uogólnione są na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 r., w związku z czym nie są w pełni porównywalne z danymi z lat poprzednich.

Od IV kwartału 1999 r. Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności jest prowadzone **metodą obserwacji ciągłej**, co oznacza, że w każdym z 13 tygodni kwartału badana jest jedna trzynasta część kwartalnej próby mieszkań. Nowa metoda pozwala na zilustrowanie sytuacji na rynku pracy w okresie całego kwartału, a wprowadzona została w związku z koniecznością dostosowania metod obserwacji do zaleceń Unii Europejskiej.

Badanie to stanowi podstawowe źródło informacji o sytuacji na rynku pracy. Przedmiotem badania jest ocena sytuacji w zakresie aktywności ekonomicznej ludności, tzn. fakt wykonywania pracy, pozostawania bezrobotnym lub biernym zawodowo w badanym tygodniu. Badaniem objęte są wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych (z zakresu badania wyłączone są osoby przebywające w gospodarstwach zbiorowych, tzn. w hotelach pracowniczych, domach opieki, koszarach wojskowych, domach studenckich itp.).

Podstawowym kryterium podziału ludności z punktu widzenia aktywności ekonomicznej na pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo jest praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy. Przyjęta kolejność wyodrębniania poszczególnych kategorii ludności gwarantuje zaklasyfikowanie każdej osoby tylko do jednej kategorii.

Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, mieszkających razem i utrzymujących się wspólnie. Do członków gospodarstwa domowego zaliczono osoby:

- obecne w gospodarstwie domowym (zameldowane na pobyt stały lub czasowy, przebywające bez zameldowania przez okres powyżej 2 miesięcy),
- nieobecne przez okres do 2 miesięcy (np. przebywające w sanatoriach, w delegacji służbowej),
- nieobecne przez okres dłuższy niż 2 miesiące, jeżeli nieobecność wynikała z charakteru wykonywanej przez nich pracy (np. geodeci).

Od I kwartału 2004 r. badaniem objęci są również cudzoziemcy będący członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, jeżeli spełniają powyższe kryteria.

Ludność aktywna zawodowo obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych, strajku), ale formalnie miały pracę.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, **liczba pracujących uzyskana w wyniku BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia**, m. in.:

- pracujących, mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Klasyfikacja statusu zatrudnienia wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej jednego pracownika najemnego,
- **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników,
- **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego, również w indywidualnym gospodarstwie rolnym,
- **pomagający bezpłatnie członek rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej, w tym w prowadzeniu gospodarstwa rolnego, działki rolnej.

Do pracowników najemnych zaliczono również osoby wykonujące pracę nakładczą oraz uczniów, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenia do określonej pracy (jeżeli otrzymują wynagrodzenie).

Do **pracujących na własny rachunek** zaliczono również od 2004 r. agentów we wszystkich rodzajach agencji.

Informacje o **zawodach wykonywanych** przez pracujących w głównym miejscu pracy prezentowane są od I kwartału 2005 r. w układzie **Klasyfikacji Zawodów i Specjalności** wprowadzonej Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8.XII.2004 r. Klasyfikacja ta została opracowana na podstawie Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji Zawodów ISCO – 88 przyjętego na XIV Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w Genewie w 1987 r. oraz jego nowej edycji z 1994 r., tzw. ISCO – 88 (COM) dostosowanej do potrzeb Unii Europejskiej.

Dane o **miejscu pracy** osób pracujących (oraz o ostatnim miejscu pracy osób bezrobotnych) prezentowane są w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności** (PKD). PKD została opracowana na podstawie wydawnictwa Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich EUROSTAT – „Nomenclature des Activites de Communate Europeenne – NACE rev. 1”.

Główne miejsce pracy ustalane jest na podstawie subiektywnej oceny respondenta. W przypadku wątpliwości za pracę główną uznaje się tę, która zajmuje więcej czasu. Jeżeli prace respondenta zajmują taką samą ilość czasu, pracą główną jest ta, która przynosi wyższy dochód.

W kategorii pracujących wyróżniono osoby **pracujące w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy**. Zgodnie z zaleceniami EUROSTATu od I kwartału 2001 r. zmianie uległa definicja powyższych kategorii pracujących. Obecnie populacja osób pracujących w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy wyznaczana jest na podstawie deklaracji respondenta w odniesieniu do głównego miejsca pracy.

Do kategorii **bezrobotnych** zgodnie z zaleceniami EUROSTATu od I kwartału 2001 r. zostały zaliczone osoby w wieku 15 – 74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższych kryteriów),
- aktywnie poszukiwały pracy tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć (do 2003 r. włącznie, definicja nie uwzględniała ich gotowości do podjęcia pracy).

Osoby bezrobotne zostały zaklasyfikowane do jednej z czterech kategorii:

- bezrobotni, którzy stracili pracę, tzn. osoby, które odeszły z ostatniego miejsca pracy nie z własnej inicjatywy i natychmiast (tzn. w ciągu trzech miesięcy) rozpoczęły poszukiwanie pracy,
- bezrobotni, którzy zrezygnowali z pracy, tzn. osoby, które odeszły z pracy z własnej inicjatywy i natychmiast rozpoczęły poszukiwanie pracy,
- bezrobotni, którzy powracają do pracy po przerwie, w czasie której nie poszukiwali pracy przez minimum 3 miesiące,
- bezrobotni, którzy nigdy nie pracowali i poszukują pierwszej w życiu pracy.

Od I kwartału 2004 r. dane dotyczące liczby bezrobotnych według metod poszukiwania pracy są nieporównywalne z wcześniejszymi okresami, ponieważ do końca 2003 r. jedna osoba mogła wymienić maksymalnie trzy metody poszukiwania pracy, a od I kwartału 2004 r. rejestrowane są wszystkie metody, niezależnie od ich liczby.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
  - dłuższym niż trzy miesiące,
  - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć (od 2004 r.).

Od I kwartału 2004 r. dane dotyczące biernych zawodowo uprzednio pracujących obejmują całą zbiorowość, tj. łącznie z osobami, których przerwa w pracy wynosiła 8 lat i dłużej.

Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział czynnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

Podział ludności na ekonomiczne grupy wieku obejmuje ludność w wieku:

- przedprodukcyjnym – mężczyźni i kobiety w wieku 15 – 17 lat,
- produkcyjnym – mężczyźni w wieku 18 – 64 lata i kobiety w wieku 18 – 59 lat; grupa ta została podzielona na wiek zawodowo:
  - mobilny (18 – 44 lata mężczyźni i kobiety),
  - niemobilny (45 – 64 lata mężczyźni i 45 – 59 lat kobiety),
- poprodukcyjnym – mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej.

Informacje o wykształceniu ilustrują poziom wykształcenia ukończonego. Uczniowie szkół ponadpodstawowych podawali poziom szkoły ukończonej np. w przypadku studentów była to szkoła średnia ogólnokształcąca lub zawodowa.

Do absolwentów zaliczono osoby w wieku 15 – 30 lat, które ukończyły szkołę w okresie ostatnich 12 miesięcy i nie kontynuują nauki.

Pracownicy najemni w sektorze publicznym obejmują osoby zatrudnione w jednostkach stanowiących własność państwową i samorządu terytorialnego. Do pracujących w sektorze prywatnym zaliczono pracodawców i pracujących na własny rachunek, pomagających członków rodzin i pracowników najemnych zatrudnionych u osób fizycznych oraz w pozostałych jednostkach sektora prywatnego.

Przemysł dotyczy sekcji PKD „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”.

W niektórych tablicach sumy danych mogą być różne od wielkości podanych w pozycjach "OGÓŁEM". Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

W stosunku do obowiązującej Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) zastosowano skróty – skrócone nazwy oznaczone zostały w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
	sekcje PKD
handel i naprawy	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego
obsługa nieruchomości i firm	obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne

UWAGI ANALITYCZNE

Przeciętne roczne wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) wskazują na poprawę w ostatnich latach sytuacji na rynku pracy w województwie śląskim. Bardzo wolno, lecz konsekwentnie zmniejsza się natężenie bezrobocia mierzone stopą bezrobocia, mimo utrzymującej się na zbliżonym poziomie liczby bezrobotnych. Z roku na rok wzrasta poziom aktywności zawodowej ludności wskutek wzrostu liczby pracujących wśród ludności w wieku 15 lat i więcej, co z kolei wpływa na podwyższenie wskaźnika zatrudnienia. Korzystnym zjawiskiem jest również notowany w ostatnim roku spadek liczby biernych zawodowo.

Tabl. 1. **Ludność w wieku 15 lat i więcej według aktywności ekonomicznej**
(przeciętne roczne)

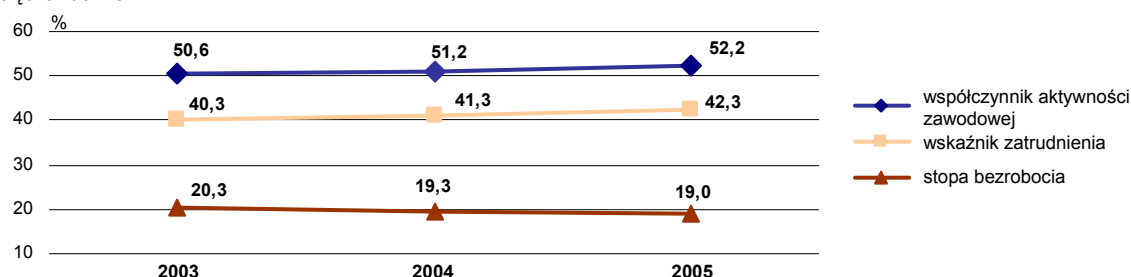
LATA A – rok poprzedni = = 100	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
	w tysiącach				
2003	3798	1922	1532	390	1876
2004	3929	2013	1624	389	1917
A	103,4	104,7	106,0	99,7	102,2
2005	3936	2056	1666	390	1880
A	100,2	102,1	102,6	100,3	98,1

Sytuacja na rynku pracy województwa śląskiego na tle danych krajowych w ostatnich latach nie zmieniła się. Nadal notuje się mniej korzystne wskaźniki aktywności zawodowej ludności. W 2005 r. w województwie w porównaniu do kraju:

- współczynnik aktywności zawodowej był niższy o 2,7 pkt procentowego,
- wskaźnik zatrudnienia był niższy o 2,9 pkt,
- stopa bezrobocia była wyższa o 1,3 pkt.

Wskaźniki aktywności zawodowej ludności

Przeciętne roczne

Województwo śląskie w porównaniu z innymi województwami charakteryzuje w 2005 r.:

- najniższy współczynnik aktywności zawodowej,
- jeden z najniższych wskaźników zatrudnienia (po województwie dolnośląskim, warmińsko – mazurskim, zachodniopomorskim),
- jedna z wyższych stopa bezrobocia (po województwie dolnośląskim, zachodniopomorskim, warmińsko – mazurskim, kujawsko – pomorskim i lubuskim),
- najwyższy udział ludności biernej zawodowo wśród ludności w wieku 15 lat i więcej.

LUDNOŚĆ AKTYWNA I BIERNA ZAWODOWO

Według wyników BAEL w IV kwartale 2005 r. wśród ludności w wieku 15 lat i więcej liczącej 3,8 mln osób – 2,0 mln osób było aktywnych zawodowo (pracujących i bezrobotnych), 1,8 mln osób biernych zawodowo.

Województwo śląskie skupiało 12,3% ludności w wieku 15 lat i więcej w kraju:

- 11,8% aktywnych zawodowo (11,6% pracujących, 12,8% bezrobotnych),
- 12,9% biernych zawodowo.

Tabl. 2. Ludność aktywna i bierna zawodowo w wieku 15 lat i więcej

LATA KWARTAŁY		Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
			razem	pracujący	bezrobotni	
W TYSIĄCACH						
2004	IV	3883	2006	1627	379	1877
2005	I	3891	2030	1616	414	1861
	II	4057	2104	1721	384	1952
	III	3949	2057	1663	394	1892
	IV	3847	2033	1664	369	1814
W ODSETKACH						
2004	IV	100,0	51,7	41,9	9,8	48,3
2005	I	100,0	52,2	41,5	10,6	47,8
	II	100,0	51,9	42,4	9,5	48,1
	III	100,0	52,1	42,1	10,0	47,9
	IV	100,0	52,8	43,3	9,6	47,2

Liczba ludności aktywnej zawodowo w porównaniu do danych przed rokiem wzrosła o 27 tys. (o 1,3%), natomiast biernych zawodowo zmniejszyła się o 63 tys. (o 3,4%). Wśród aktywnych zawodowo zanotowano wzrost liczby pracujących (o 37 tys.).

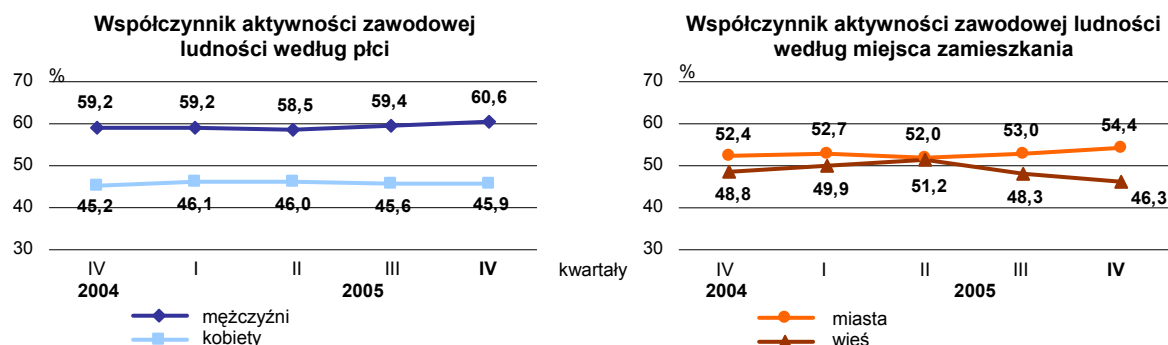
W porównaniu z poprzednim kwartałem liczba aktywnych zawodowo spadła o 24 tys. osób (o 1,2%), zmniejszyła się również liczba biernych zawodowo o 78 tys. (o 4,1%).

Tabl. 3. Aktywność ekonomiczna ludności według płci i miejsca zamieszkania w IV kwartale 2005 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem			Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo		
	w tys.	IV kw. 2004 = = 100	III kw. 2005 = = 100	w tys.	IV kw. 2004 = = 100	III kw. 2005 = = 100	w tys.	IV kw. 2004 = = 100	III kw. 2005 = = 100
Mężczyźni ...	1813	100,6	97,5	1099	103,1	99,5	713	96,9	94,6
Kobiety	2035	97,7	97,4	934	99,3	98,1	1101	96,5	96,7
Miasta	3114	100,5	97,3	1693	104,3	99,9	1421	96,3	94,4
Wieś	734	93,5	98,0	340	88,8	93,9	393	97,8	101,6

Powyższe zmiany spowodowały spadek wielkości obciążenia pracujących osobami niepracującymi. Mimo to, w IV kwartale 2005 r. nadal liczba osób niepracujących w województwie przewyższała liczbę osób pracujących w stopniu większym niż w kraju. O ile w okresie tym na 1000 osób pracujących przypadało w województwie 1312 osób niepracujących (rok temu 1387), to w kraju współczynnik ten ukształtował się na poziomie 1177 osób.

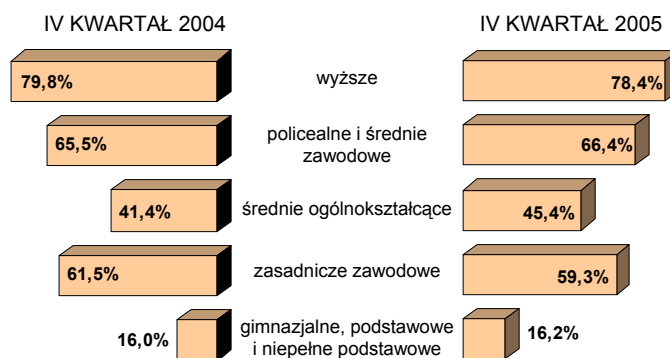
Odsetek ludności aktywnej zawodowo na który składały się osoby pracujące i bezrobotne w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej był najwyższy w całym roku i wyniósł 52,8%. W porównaniu do danych sprzed roku wzrósł o 1,1 pkt procentowego, a w stosunku do III kwartału 2005 r. o 0,7 pkt. Należy zwrócić uwagę, że wzrost współczynnika aktywności zawodowej w skali roku wynikał głównie ze wzrostu liczby pracujących. Odsetek bezrobotnych w analizowanym okresie zmienił się nieznacznie (spadek o 0,2 pkt).

W odniesieniu do sytuacji przed rokiem, jak i poprzedniego kwartału w największym stopniu wzrósł poziom aktywności zawodowej wśród mężczyzn (odpowiednio o: 1,4 pkt i 1,2 pkt) oraz wśród mieszkańców miast (odpowiednio o: 2,0 pkt i 1,4 pkt).

Pod względem wykształcenia nadal najwyższym współczynnikiem aktywności zawodowej charakteryzowały się osoby z wykształceniem wyższym, mimo iż w skali roku notowano jego spadek (o 1,4 pkt). Najniższy poziom aktywności zawodowej pozostał wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (16,2%).

Współczynnik aktywności zawodowej według poziomu wykształcenia

PRACUJĄCY

Zbiorowość pracujących w IV kwartale 2005 r. liczyła 1664 tys. osób i zwiększyła się (o 2,3%) w stosunku do IV kwartału 2004 r. Wzrosła liczba pracujących mężczyzn (o 3,6%) i kobiet (o 0,7%) oraz liczba pracujących mieszkańców miast (o 5,7%), natomiast zmniejszyła się zbiorowość pracujących mieszkańców wsi (o 11,7%).

Tabl. 4. Pracujący według płci i miejsca zamieszkania

LATA KWARTAŁY		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta	Wieś
W TYSIĄCACH						
2004	IV	1627	891	736	1303	324
2005	I	1616	883	733	1305	310
	II	1721	929	792	1389	332
	III	1663	913	750	1359	304
	IV	1664	923	741	1377	286
W ODSETKACH						
2004	IV	100,0	54,8	45,2	80,1	19,9
2005	I	100,0	54,6	45,4	80,8	19,2
	II	100,0	54,0	46,0	80,7	19,3
	III	100,0	54,9	45,1	81,7	18,3
	IV	100,0	55,5	44,5	82,8	17,2

W skali kwartału wzrost liczby osób pracujących był niewielki i wyniósł 0,1%. Zwiększyła się populacja pracujących mężczyzn (o 1,1%), natomiast obniżyła kobiet (o 1,2%). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania zmniejszyła się liczba pracujących mieszkańców wsi (o prawie 6%), ale wzrosła miast (o ponad 1%).

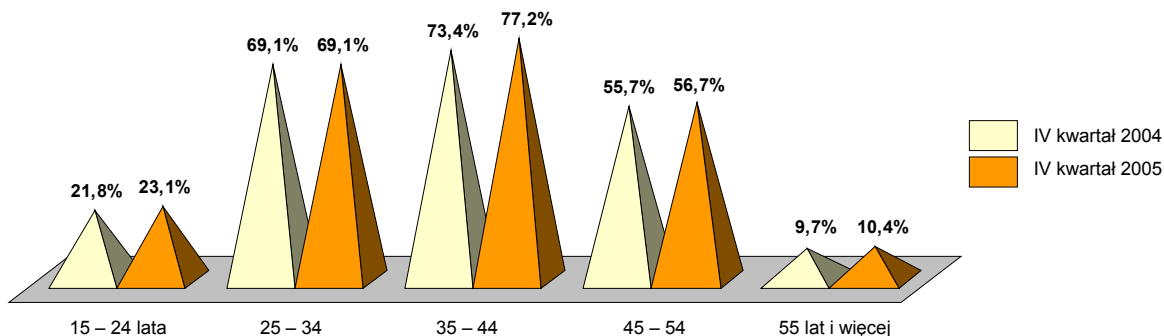
Miernikiem zaangażowania ludności w procesie pracy jest wskaźnik zatrudnienia. Dla ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale 2005 r. był on najwyższy spośród kwartałów i wyniósł 43,3% (w kraju 45,9%). Poziom zaangażowania zawodowego kobiet był znacznie niższy niż mężczyzn (o 14,5 pkt procentowego) oraz mieszkańców wsi niż mieszkańców miast (o 5,2 pkt).

Tabl. 5. Wskaźnik zatrudnienia według płci i miejsca zamieszkania

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005			
	IV kwartał	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał
	w %				
OGÓŁEM	41,9	41,5	42,4	42,1	43,3
Mężczyźni	49,4	48,8	48,8	49,1	50,9
Kobiety	35,4	35,2	36,8	35,9	36,4
Miasta	42,1	41,8	42,4	42,5	44,2
Wieś	41,3	40,3	42,5	40,6	39,0

Struktura populacji pracujących dla grupy wiekowej od 25 do 54 lat była podobna. Nie odnotowano istotnych różnic w dziesięcioletnich przedziałach wieku, tj. 25 – 34 lata, 35 – 44 lata i 45 – 54 lata w których pracowało odpowiednio: 29,4%, 27,7% oraz 26,7% ogółu pracujących. Niewielki był udział ludzi młodych od 15 do 24 roku życia (9,4%) oraz ludzi starszych po 54 roku życia (6,7%).

Wskaźnik zatrudnienia według grup wieku

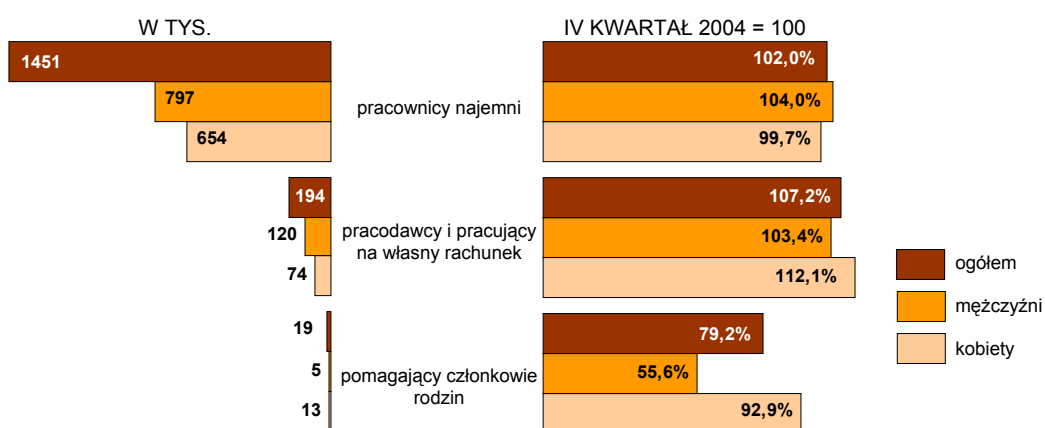
Rozpatrując jako kryterium wykształcenie w porównaniu do danych sprzed roku, jak i w stosunku do poprzedniego kwartału, nie zmieniła się sytuacja osób pracujących. Nadal dominowały osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 33,3% (554 tys.) oraz zasadniczym zawodowym – 31,6% (525 tys.), a najniższy odsetek stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – 4,7% (78 tys.). Wskaźnik zatrudnienia dla tych osób wyniósł odpowiednio: 56,6%, 45,9%, 9,1%. Najwyższy udział pracujących posiadały osoby z wykształceniem wyższym – 73,4%.

Pracujące kobiety dominowały pod względem wykształcenia. W IV kwartale 2005 r. 29% pracujących kobiet legitymowało się wykształceniem wyższym wobec 18% mężczyzn, a wykształceniem średnim (łącznie z policealnym) 45,9% kobiet wobec 36,7% mężczyzn.

W ogólnej liczbie pracujących zdecydowana większość pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy – 1515 tys. osób, tj. 91,0% (przed rokiem 1496 tys., tj. 91,9%), pozostali pracujący to ci, którzy pracowali w niepełnym wymiarze czasu. Wśród tej grupy pracowników przeważały kobiety – ponad 63% (przed rokiem – 65,6%) oraz mieszkańcy miast – prawie 84% (rok temu – 83,2%).

Ważną cechą zawodową, która pozwala dokonać oceny sytuacji na rynku pracy jest status zatrudnienia. Wyróżnia on wśród pracujących: pracowników najemnych, pracodawców i pracujących na własny rachunek oraz pomagających członków rodzin. W IV kwartale 2005 r. najliczniejszą grupę tworzyli pracujący w charakterze pracowników najemnych (ponad 87%). Niewielki udział mieli pomagający członkowie rodzin (1,1%).

Pracujący według statusu zatrudnienia i płci w IV kwartale 2005 r.

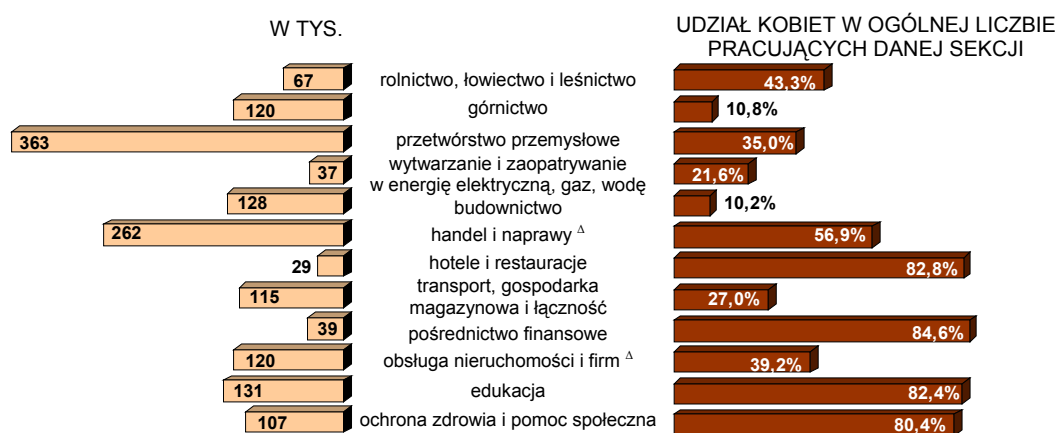

W dalszym ciągu niewielki odsetek ogółu pracujących – prawie 6% (tj. 99 tys. osób) posiadało więcej niż jedno miejsce pracy. Wśród omawianej grupy dodatkową pracę najczęściej podejmowały osoby z wykształceniem wyższym (ponad 47% ogółu pracujących w więcej niż jednym miejscu pracy) oraz osoby w wieku 35 – 44 lata i 45 – 54 lata (odpowiednio prawie: 40% i 30%).

Innej pracy niż obecnie wykonywana poszukiwało 111 tys. osób, tj. prawie 7% ogółu pracujących (przed rokiem 108 tys., tj. 6,6%). Główną przyczyną poszukiwania nowej pracy pozostawała chęć poprawy warunków finansowych, którą zadeklarowała ponad połowa omawianej zbiorowości. Istotną przyczyną było także poszukiwanie pracy stałej (prawie 19%). Obawiając się utraty posiadanej pracy innego miejsca szukało niewiele osób – ponad 6%.

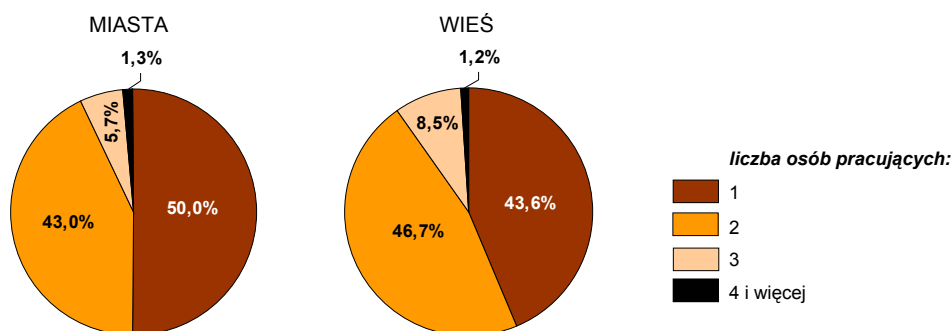
Charakterystyczną cechą województwa jest wysoki odsetek pracujących w przemyśle, który w IV kwartale 2005 r. wyniósł 31,3% (520 tys.). Utrzymał się on prawie na takim samym poziomie, jak w III kwartale 2005 r., ale zmniejszył się o 1,9 pkt procentowego w porównaniu z analogicznym okresem 2004 r.

Pracujący według wybranych sekcji w IV kwartale 2005 r.

Wśród gospodarstw domowych z osobami pracującymi ponad 90% stanowiły gospodarstwa z jedną lub dwoma osobami pracującymi. Odsetek gospodarstw z jedną osobą pracującą pozostał wyższy i wyniósł prawie 50% wobec 46% rok temu. Nadal niewiele było gospodarstw z trzema osobami pracującymi – 6,2% (przed rokiem – 6,0%) oraz z czterema i więcej – 1,3% (rok temu – 2,1%).

Struktura gospodarstw domowych z osobami pracującymi według liczby osób pracujących oraz miejsca zamieszkania w IV kwartale 2005 r.

BEZROBOTNI

Z przeprowadzonego w IV kwartale 2005 r. badania wynika, że zbiorowość bezrobotnych liczyła 369 tys. osób. Zarówno w porównaniu z analogicznym okresem 2004 r., jak i z poprzednim kwartałem odnotowano spadek liczby osób bezrobotnych odpowiednio o: 10 tys. (2,6%) i 25 tys. (6,3%).

Tabl. 6. Bezrobotni według płci i miejsca zamieszkania

LATA KWARTAŁY		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta	Wieś
W TYSIĄCACH						
2004	IV	379	175	204	320	59
2005	I	414	188	226	341	73
	II	384	185	199	315	69
	III	394	192	202	336	58
	IV	369	176	193	316	54

Tabl. 6. **Bezrobotni według płci i miejsca zamieszkania** (dok.)

LATA KWARTAŁY		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta	Wieś
W ODSETKACH						
2004	IV	100,0	46,2	53,8	84,4	15,6
2005	I	100,0	45,4	54,6	82,4	17,6
	II	100,0	48,2	51,8	82,0	18,0
	III	100,0	48,7	51,3	85,3	14,7
	IV	100,0	47,7	52,3	85,6	14,6

Wartym podkreślenia faktem w porównaniu do ub. r. jest większy spadek liczby bezrobotnych osób na wsi (o 8,5%) niż w miastach (zaledwie o 1,3%). Spadło także bezrobocie wśród kobiet (o 5,4%), podczas gdy wśród mężczyzn nieznacznie wzrosło (o 0,6%).

Na przestrzeni kwartału odnotowano spadek bezrobotnych wszystkich analizowanych zbiorowości, przy czym największy wśród bezrobotnych mężczyzn (o 8,3%).

Z populacji bezrobotnych spełniających kryteria stosowane w BAEL w urzędach pracy zarejestrowanych było 273 tys. osób, tj. 74,0% ogółu (udział ten był najwyższy spośród kwartałów 2005 r.). Zarówno w skali roku, jak i w porównaniu z poprzednim kwartałem odnotowano niewielki spadek liczby zarejestrowanych osób w urzędach, tj. odpowiednio o: 1,4% i 3,5%.

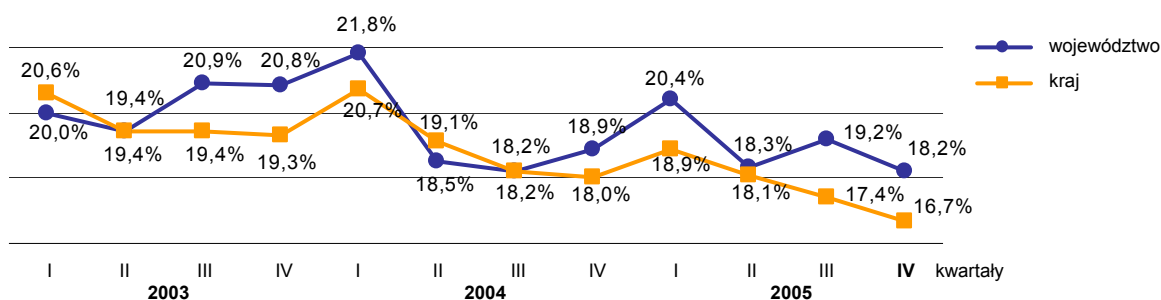
Zasiłek dla bezrobotnych pobierało zaledwie 23 tys. zarejestrowanych osób w urzędach, tj. ponad 8% ogółu zarejestrowanych.

Tabl. 7. **Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy według BAEL**

LATA KWARTAŁY		Ogółem w tys.	Mężczyźni	Kobiety	Z ogółem	
					miasta	wieś
			w odsetkach			
OGÓŁEM						
2004	IV	277	44,8	55,2	84,1	15,9
2005	I	284	44,4	56,0	81,3	19,0
	II	235	50,6	49,8	82,6	17,9
	III	283	46,3	53,4	86,6	13,1
	IV	273	46,5	53,5	85,3	14,7
W TYM POBIERAJĄCY ZASIŁEK						
2004	IV	28	50,0	46,4	75,0	25,0
2005	I	30	50,0	50,0	76,7	23,3
	II	22	59,1	45,5	86,4	18,2
	III	28	53,6	46,4	92,9	7,1
	IV	23	47,8	52,2	87,0	13,0

Stopa bezrobocia ogółem w IV kwartale 2005 r. wyniosła 18,2%. W porównaniu z analogicznym okresem 2004 r. natężenie bezrobocia zmniejszyło się o 0,7 pkt procentowego, a w porównaniu do poprzedniego kwartału – o 1,0 pkt.

Stopa bezrobocia według BAEL

Zauważalne jest wyższe natężenie bezrobocia wśród kobiet (prawie 21%) niż wśród mężczyzn (16%). W skali roku i na przestrzeni kwartału odnotowano spadek stopy bezrobocia zarówno wśród mężczyzn (odpowiednio o: 0,4 i 1,4 pkt procentowego), jak i kobiet (odpowiednio o: 1,0 i 0,5 pkt). W omawianych okresach notowano również zmniejszenie stopy bezrobocia wśród aktywnych zawodowo mieszkańców miast. Na wsi na przestrzeni kwartału sytuacja bezrobotnych nie zmieniła się, natomiast w porównaniu do IV kwartału 2004 r. wystąpił niewielki spadek stopy bezrobocia.

Bezrobotnymi są w przeważającej części osoby w wieku produkcyjnym. W IV kwartale 2005 r. zbiorowość tych osób liczyła 366 tys. stanowiąc ponad 99% ogółu bezrobotnych. Udział ten pozostawał na niezmiennym poziomie.

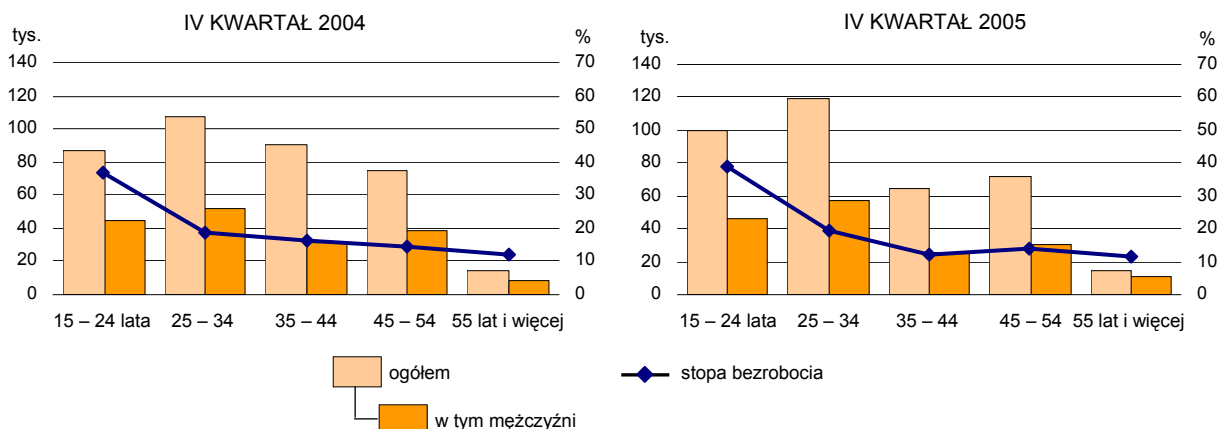
Tabl. 8. **Bezrobotni w wieku produkcyjnym według płci**

WYSZCZEGÓLNIENIE		2004	2005				
a – liczba bezrobotnych w tys. b – stopa bezrobocia w %		IV kwartał	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał	
Ogółem	a	376	408	380	390	366	
	b	19,0	20,4	18,3	19,2	18,2	
Mężczyźni	a	174	186	184	190	173	
	b	16,5	17,6	16,7	17,4	15,9	
Kobiety	a	202	222	196	200	193	
	b	21,7	23,5	20,0	21,3	21,0	

Nie poprawia się sytuacja ludzi młodych na rynku pracy. W IV kwartale 2005 r. stopa bezrobocia dla osób w wieku 15 – 24 lata wyniosła – 39,1% (rok temu – 36,9%). Była ona ponad 2– krotnie wyższa niż dla całej populacji. Najniższa stopa bezrobocia wystąpiła wśród osób w wieku 55 lat i więcej – 11,8% (przed rokiem 12,0%), co jest zrozumiałe z uwagi na fakt, iż są to osoby w wieku poprodukcyjnym.

W porównaniu z III kwartałem 2005 r. największy spadek stopy bezrobocia zaobserwowano wśród osób w wieku 45 – 54 lata (z 16,1% do 13,9%).

Bezrobocie według grup wieku

Obok ludzi młodych nadal najbardziej narażone na bezrobocie były osoby o niższym poziomie wykształcenia, które stanowiły 58,0% ogółu bezrobotnych. Wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym stopa bezrobocia wyniosła – 43,9%, a zasadniczym zawodowym – 22,6%. Najniższy odsetek bezrobotnych, tj. 7,0% występował wśród osób z wykształceniem wyższym. W tej grupie stopa bezrobocia była prawie 3– krotnie niższa (6,4%) niż dla całej populacji.

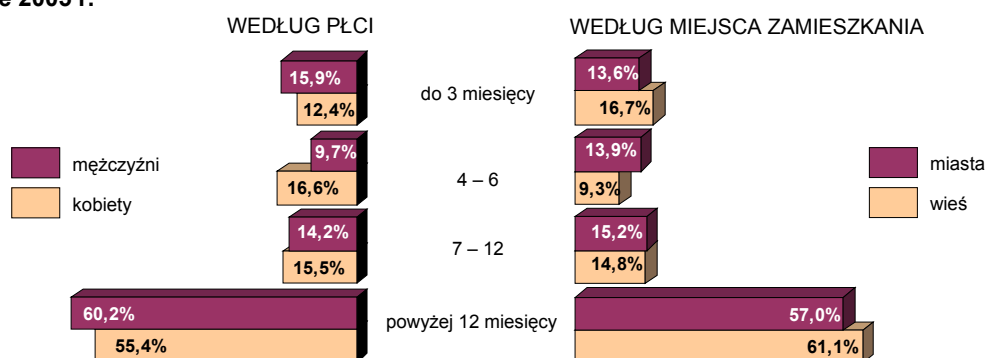

Tabl. 9. **Bezrobotni według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2005 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Z wykształceniem				
	wyższym	policealnym i średnim zawodowym	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym
	w odsetkach				
OGÓŁEM	7,0	26,0	8,9	41,5	16,5
Mężczyźni	4,5	23,9	5,7	47,2	18,2
Kobiety	8,8	28,5	11,9	36,3	15,0
Miasta	7,6	25,9	8,2	41,5	16,8
Wieś	3,7	27,8	13,0	40,7	14,8

Ponad 98% ogółu bezrobotnych, tj. 362 tys. osób aktywnie poszukiwało pracy, pozostałe 8 tys. oczekiwało na jej rozpoczęcie.

Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy, płci i miejsca zamieszkania w IV kwartale 2005 r.

Sytuacja długotrwale bezrobotnych, tj. poszukujących pracy przez okres dłuższy niż jeden rok nie zmieniła się. Nadal długotrwale bezrobociem zagrożonych była ponad połowa ogólnej liczby bezrobotnych. W IV kwartale 2005 r. liczba bezrobotnych długotrwale wyniosła 213 tys., tj. zaledwie o 0,5% mniej w skali roku, ale o 5,3% mniej na przestrzeni kwartału. Długotrwale bezrobocie częściej dotyczyło mężczyzn niż kobiet.

Większość osób o możliwości zatrudnienia dowiadywało się od krewnych i znajomych – 319 tys. (ponad 86%), nieco mniej podejmowało poszukiwania poprzez powiatowe urzędy pracy – 262 tys. (71,0%) lub wybierało bezpośredni kontakt z zakładem pracy – 252 tys. (68,3%). Niewiele osób starało się zorganizować własne miejsce pracy – 13 tys. (3,5%). Proporcje kształtowały się podobnie dla obojga płci. I tak:

- 85,2% mężczyzn i 87,0% kobiet poszukiwało pracy przez krewnych i znajomych,
- 69,9% mężczyzn i 72,0% kobiet poprzez powiatowe urzędy pracy,
- 66,5% mężczyzn i 70,5% kobiet poprzez bezpośredni kontakt z zakładem pracy,
- 4,5% mężczyzn i 2,6% kobiet poprzez podjęcie starań o zorganizowanie własnego miejsca pracy.

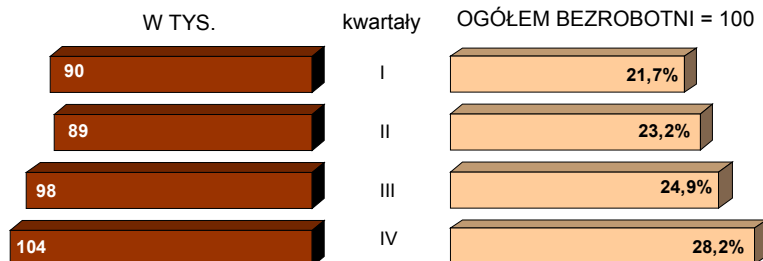
Interpretując zjawisko należy pamiętać, że jedna osoba mogła podać więcej niż jedną odpowiedź.

Prawie 72% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby poprzednio pracujące (265 tys.). Ich odsetek systematycznie malał (w skali: roku o 7,1 pkt procentowego, kwartału o 3,3 pkt). Bezrobotni poprzednio pracujący jako główny powód zaprzestania pracy najczęściej wymieniali:

- likwidację zakładu pracy lub stanowiska (129 tys. wobec 122 tys. przed rokiem),
- zakończenie pracy na czas określony, dorywczej (43 tys. wobec 67 tys.),
- zwolnienie z innych przyczyn (33 tys. wobec 36 tys.),
- względy rodzinne, osobiste (21 tys. wobec 31 tys.).

Populacja osób bezrobotnych dotychczas nie pracujących liczyła 104 tys. (28,2%), tj. więcej zarówno w skali roku o 30,0%, jak i w stosunku do poprzedniego kwartału o 6,1%. Osoby te miały coraz większy problem ze znalezieniem pracy, przy czym częściej dotyczyła on kobiet – 59,6% niż mężczyzn – 40,4% (rok temu 61,3% wobec 38,9%).

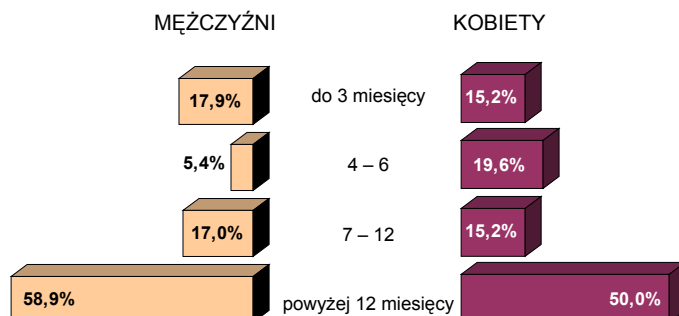
Bezrobotni dotychczas nie pracujący w 2005 r.

Bezrobotni uprzednio pracujący (bez osób, które mają przerwę w pracy 8 lat i dłużej) liczyli 204 tys. i stanowili ponad 55% ogółu bezrobotnych. Ich liczba zmniejszyła się w skali roku o 12,8%, a na przestrzeni kwartału o 9,3%. Nadal uprzednio pracujących mężczyzn było więcej niż kobiet (112 tys. wobec 92 tys.).

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez bezrobotnych uprzednio pracujących wyniósł 20,3 miesiące. Wydłużył się on o 1,1 miesiąca w stosunku do analogicznego okresu 2004 r., natomiast prawie nie zmienił się na przestrzeni kwartału. Przeciętnie krócej trwało poszukiwanie pracy przez uprzednio pracujące kobiety (18 miesięcy) niż przez mężczyzn (ponad 22 miesiące).

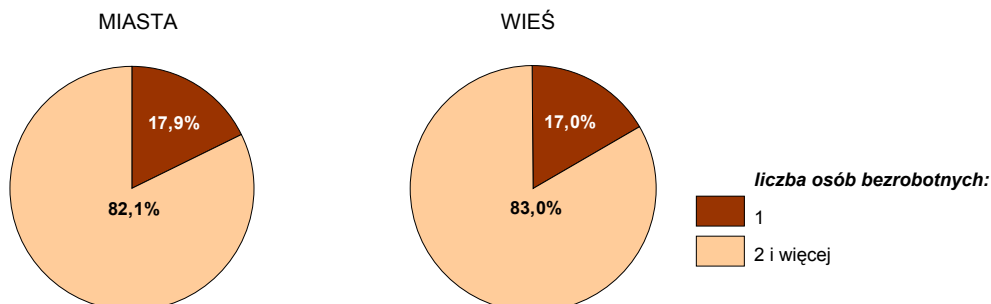
Bezrobotni uprzednio pracujący według okresu poszukiwania pracy i płci w IV kwartale 2005 r.

Wśród bezrobotnych najwięcej osób uprzednio pracowało w handlu i naprawach – 57 tys. (prawie 28%), przetwórstwie przemysłowym – 50 tys. (24,5%), budownictwie – 30 tys. (14,7%), a także w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności – 16 tys. (prawie 8%).

Wśród gospodarstw domowych z osobami bezrobotnymi w dalszym ciągu przeważały gospodarstwa z jedną osobą bezrobotną – ponad 82%. Gospodarstwa z dwoma i więcej osobami bezrobotnymi stanowiły prawie 18%.

Struktura gospodarstw domowych z osobami bezrobotnymi według liczby osób bezrobotnych oraz miejsca zamieszkania w IV kwartale 2005 r.

BIERNI ZAWODOWO

Grupa osób biernych zawodowo w IV kwartale 2005 r. liczyła 1814 tys. i zmniejszyła się zarówno w skali roku, jak i w stosunku do poprzedniego kwartału, odpowiednio o: 3,4% i 4,1%, co było efektem wzrostu aktywności ekonomicznej ludności. Wśród biernych zawodowo przeważały kobiety, stanowiąc prawie 61% ogółu.

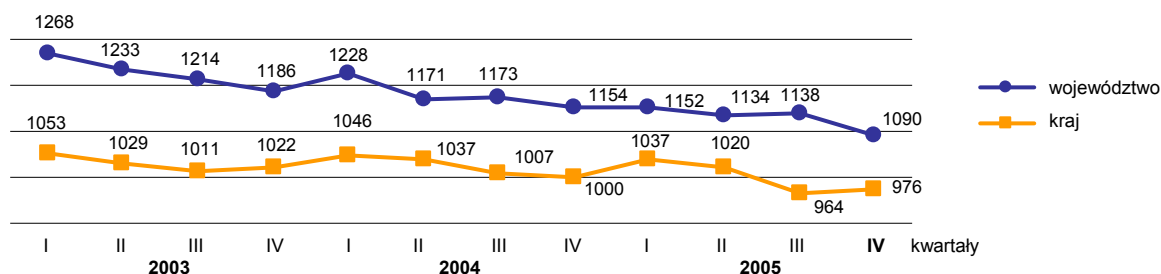
Tabl. 10. **Bierni zawodowo według płci i miejsca zamieszkania**

LATA KWARTAŁY		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta	Wieś
W TYSIĄCACH						
2004	IV	1877	736	1141	1475	402
2005	I	1861	738	1124	1476	386
	II	1952	789	1163	1570	382
	III	1892	754	1138	1505	387
	IV	1814	713	1101	1421	393
W ODSETKACH						
2004	IV	100,0	39,2	60,8	78,6	21,4
2005	I	100,0	39,7	60,4	79,3	20,7
	II	100,0	40,4	59,6	80,4	19,6
	III	100,0	39,9	60,1	79,5	20,5
	IV	100,0	39,3	60,7	78,3	21,7

W IV kwartale 2005 r. współczynnik obciążenia ekonomicznego (przedstawiający liczbę biernych zawodowo przypadających na 1000 pracujących w wieku 15 lat i więcej) był najniższy w całym roku i wyniósł 1090 (w kraju 976). Był on nadal prawie 2–krotnie wyższy dla kobiet (1486), niż dla mężczyzn (772). Większe obciążenie ludności pracującej biernymi zawodowo wystąpiło na wsi, gdzie współczynnik obciążenia ekonomicznego wyniósł – 1374, podczas gdy w miastach – 1032.

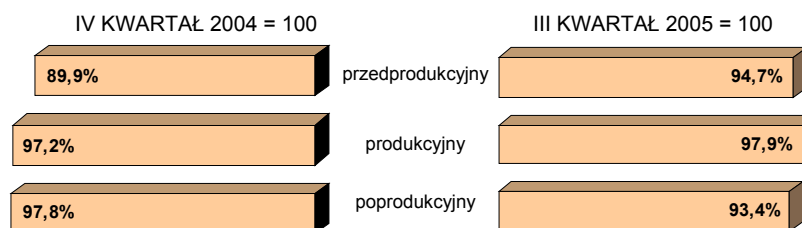
Współczynnik obciążenia ekonomicznego

(bierni zawodowo na 1000 pracujących)

Na uwagę zasługuje niekorzystny fakt, iż wśród biernych zawodowo w dalszym ciągu najwięcej osób było w wieku produkcyjnym – 986 tys. (54,4%). Osoby w wieku poprodukcyjnym liczyły 669 tys. (36,9%). Najmniej liczną grupą pozostawały osoby w wieku przedprodukcyjnym 160 tys. (8,8%).

Dynamika biernych zawodowo według ekonomicznych grup wieku w IV kwartale 2005 r.

W IV kwartale 2005 r. wśród biernych zawodowo odnotowano wzrost liczby osób z wykształceniem wyższym zarówno w skali roku (o 14,4%), jak i w porównaniu z poprzednim kwartałem (o 11,0%). Zmniejszyła się natomiast liczba osób z wykształceniem poniżej średniego

(w skali: roku – o 5,1%, kwartału – o 7,3%). Mimo to odsetek osób legitymujących się wykształceniem wyższym pozostał najniższy (ponad 6%), a nie posiadających wykształcenia co najmniej średniego – najwyższy (ponad 65%). Sytuacja ta charakterystyczna była dla obojga płci.

Spośród ogólnej liczby biernych zawodowo 1799 tys. (99,2%) nie szukało pracy, w tym ponad połowa była w wieku produkcyjnym.

Główną przyczyną bierności zawodowej, podobnie jak w minionych kwartałach były:

- emerytura (40,0% nieposzukujących pracy),
- nauka, uzupełnianie kwalifikacji (22,2%),
- choroba, niesprawność (17,2%),
- obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu (12,6%).

Tabl. 11. **Bierni zawodowo według przyczyn nie poszukiwania pracy w IV kwartale 2005 r.**

PRZYCZYNY BIERNOŚCI	Ogółem w tys.	Mężczyźni	Kobiety
		w odsetkach	
Emerytura	720	45,4	54,6
Nauka, uzupełnianie kwalifikacji	400	51,3	48,8
Choroba, niesprawność	309	40,1	59,9
Obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu	227	1,8	98,2
Zniechęcenie bezskutecznością poszukiwania pracy	53	39,6	60,4

Bierni zawodowo uprzednio pracujący (łącznie z osobami, które mają przerwę w pracy 8 lat i dłużej) liczyli 1320 tys. i stanowili 72,8% ogółu biernych zawodowo. W skali roku odnotowano nieznaczny wzrost (o 0,6%) liczby tych osób, natomiast na przestrzeni kwartału spadek (o 2,2%).

Nadal najczęstszymi powodami zaprzestania pracy pozostawały:

- emerytura, renta 895 tys. (67,8% uprzednio pracujących),
- względy rodzinne, osobiste 165 tys. (12,5%),
- likwidacja zakładu pracy lub stanowiska pracy 111 tys. (8,4%).

PODSUMOWANIE

Wyniki BAEL wskazują, iż sytuacja na rynku pracy województwa w ostatnim kwartale 2005 r. nieznacznie polepszyła się. W stosunku do danych sprzed roku odnotowano m. in. wzrost liczby osób pracujących przy jednoczesnym spadku liczby bezrobotnych, co wymiennie wpłynęło na zmniejszenie stopy bezrobocia. Największy wzrost zbiorowości pracujących notowano w miastach, a spadek populacji bezrobotnych wśród mieszkańców wsi.

Nadal niekorzystna na rynku pracy pozostawała sytuacja kobiet, które stanowiły ponad połowę ogółu bezrobotnych. Stopa bezrobocia dla tej populacji była wyższa niż przed rokiem oraz wyższa niż dla mężczyzn. Mniejsze było zaangażowanie kobiet w procesie pracy. Częściej niż mężczyźni rezygnowały z pracy ze względów rodzinnych.

W trudnej sytuacji na rynku pracy pozostawali nadal ludzie młodzi w wieku 15 – 24 lata oraz legitymujący się wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, dla których notowano najwyższą stopę bezrobocia. Nie zmieniła się również sytuacja osób długotrwale bezrobotnych, które stanowiły ponad połowę bezrobotnych.

Aktywność zawodowa ludności w wieku 15 lat i więcej znalazła odzwierciedlenie w aktywności zawodowej członków gospodarstw domowych. W prawie połowie gospodarstw domowych z osobami pracującymi była jedna osoba pracująca, a wśród gospodarstw z osobami bezrobotnymi dominowały gospodarstwa z jedną osobą bezrobotną.